

Observera att det kan förekomma fel i författningstexterna. Bilagor till författningarna saknas. Kontrollera därför alltid texten mot den tryckta versionen.

SFS nr: **1957:390**

Departement/
myndighet: **Jordbruksdepartementet**

Rubrik: **Lag (1957:390) om fiskearrenden**

Utfärdad: **1957-06-27**

Ändring infördd: **t.o.m. SFS 2005:1060**

---

1 § I fråga om avtal, varigenom någon mot vederlag upplåter fiskerätt åt annan, skall, utöver vad som beträffande nyttjanderätt i allmänhet följer av 7 kap. jordabalken, gälla vad nedan i denna lag sägs, därest upplåtelsens ändamål är yrkesfiske eller ock annat fiske av väsentlig betydelse för arrendatorns försörjning.

Har rätt till fiske, i samband med jordbruksarrende eller eljest, upplåtits genom avtal som huvudsakligen har annat ändamål än i första stycket sägs, äger denna lag ej tillämpning. Lagen är ej tillämplig på sådan upplåtelse av rätt till fiske som avses i kapitel 5 artikel 6 eller 7 i gränsälvsoverenskommelsen den 16 september 1971 mellan Sverige och Finland.

Förbehåll som strider mot bestämmelse i denna lag är utan verkan mot arrendatorn eller den som har rätt att träda i hans ställe, om ej annat anges.

I de fall då enligt vad därom är föreskrivet arrendenämndens godkännande fordras för giltighet av förbehåll som nyss nämnts eller annat avtalsvillkor, får godkännande sökas endast om detta angivits i

avtalet. Ansökan får inte prövas om den kommer in till arrendenämnden senare än en månad efter det att avtalet ingicks. Leder en prövning till att godkännande vägras, förfaller avtalet, om inte något annat har överenskommit. Lag (1984:680).

2 § Avtalet skall upprättas skriftligen. I avhandlingen skola samtliga villkor upptagas. Ändring eller tillägg som ej avfattas skriftligen är utan verkan.

Har fiske tillträtts utan att skriftligt avtal upprättats, äger utövaren, därest det ej berott på honom att giltigt avtal sedermera icke kommit till stånd, rätt till ersättning för den skada som därigenom tillskyndas honom.

Talan om skadestånd enligt andra stycket skall väckas inom ett år från det fisket avträdde.

3 § Upplåtelse av fiske skall ske för viss tid, ej understigande fem år, eller för arrendatorns livstid. Upplåtelse av fiske, som ingår i fiskevårdsområde, må dock ske för återstoden av den tid, för vilken fiskevårdsområdet bildats. Därest upplåtelsen angår fastighet, varöver upplåtaren icke äger förfoga utöver sin egen besittningstid, må upplåtelsen ske för sådan tid. Är tiden icke så bestämd som nu sagts, skall avtalet anses ingånget för en tid av fem år. Har avtal träffats för kortare tid, gäller det dock för den överenskomna tiden, om arrendenämnden godkänt avtalet i denna del.

Har fiskearrende upplåtits på längre tid än den i 7 kap. 5 § första stycket jordabalken föreskrivna längsta tiden för nyttjanderättsbestånd, äger fjärde stycket nämnda paragraf motsvarande tillämpning. Lag (1970:1018).

4 § Vid arrende för viss tid skall uppsägning alltid ske för att avtalet skall upphöra att gälla vid arrendetidens utgång. Vill fastighetens ägare eller arrendatorn att arrendevillkoren ändras för en ny arrendeperiod, skall han meddela motparten detta i den ordning som gäller för uppsägning. Uppsägning och begäran om villkorsändring skall ske senast ett år före arrendetidens utgång.

Om avtalet inte sägs upp inom rätt tid, anses det förlängt på fem år eller, om begäran om villkorsändring har gjorts, på den tid och de villkor i övrigt som bestäms enligt 5 § andra stycket.

Förbehåll som strider mot första eller andra stycket gäller mot arrendatorn, om det godkänts av arrendenämnden. Förbehåll om längre tid för förlängning av avtalet än som anges i andra stycket gäller utan sådant godkännande.

I fråga om tiden för upphörande av arrendeavtal vid frånträde av avtalet på grund av förverkande eller av annan orsak och sättet för uppsägning äga 8 kap. 4 § första och andra styckena samt 8 § jordabalken motsvarande tillämpning. Hänvisningen i 8 kap. 4 § första

stycket jordabalken till 25 § samma kapitel skall därvid tillämpas på
13 § andra stycket denna lag. Lag (1984:680).

5 § Om fastighetens ägare sagt upp arrendeavtalet, har arrendatorn
rätt till förlängning av detta, utom när

1. arrenderätten är förverkad,

2. arrendatorn i annat fall åsidosatt sina förpliktelser i sådan
mån att arrendeavtalet skäligen icke bör förlängas,

3. fastighetens ägare gör sannolikt, att han själv, hans make eller
avkomling skall bruka fisket, och det ej är obilligt mot arrendatorn
att arrendeförhållandet upphör,

4. fastighetens ägare i annat fall har befogad anledning att upplösa
arrendeförhållandet.

I fråga om förlängning av arrendeavtal och om villkorstvist tillämpas
9 kap. 8 § andra stycket och 9 a--13 §§ samt 10 kap. 6 § jordabalken.
Hänvisningarna till 9 kap. 9 § jordabalken skall dock i stället avse
10 kap. 6 § samma balk.

Första och andra styckena gäller ej, om arrendeavtalet inte träffats
för viss tid eller om jordägaren säger upp arrendeavtalet på den grund
att arrenderätten är förverkad, dock inte om i uppsägningen anges att

den sker till arrendetidens utgång.

Förbehåll att arrenderätten icke skall vara förenad med rätt till förlängning gäller mot arrendatorn, om det godkänts av arrendenämnden. Lag (1984:680).

6 § Förbehåll om rätt för fastighetens ägare att i annat fall än som anges i lag eller annan författning återtaga fisket eller del därav före arrendetidens utgång gäller endast om det godkänts av arrendenämnden. Lag (1970:1018).

7 § Fardag vid fiskearrende är den 14 mars.

Infaller dag då arrenderat fiske enligt lag eller avtal skall tillträdas eller avträdas på söndag eller annan allmän helgdag, skall tillträde eller avträde i stället ske nästa vardag, om ej annat avtalats. Lag (1970:1018).

8 § Arrendeavgiften skall bestämmas i pengar. Har avtal träffats i strid med vad som sagts nu, skall arrendeavgiften utgå med belopp, som är skäligt med hänsyn främst till parternas avsikter och övriga förhållanden när avtalet träffades. Är ej tid utsatt för erläggande av avgiften, skall den erläggas sist tre månader före varje arrendeårs utgång.

Föreskrifterna i 8 kap. 9--11 §§ jordabalken om nedsättning av

arrendeavgift, skadestånd och rätt till uppsägning tillämpas också i fråga om fiskearrende. Arrendatorn har också rätt till skälig nedsättning av arrendeavgiften, om fisket, utan hans vållande, på grund av fiskpest, vattenförorening eller annan sådan händelse i hög grad försämrats.

Har arrendatorn före förfallodagen påkallat nedsättning av arrendeavgiften i fall då det kan komma i fråga, skall han anses hava gulditt den i rätt tid, därest han inom en månad efter det avgiften blivit slutligen bestämd erlägger vad som brister. Lag (1984:680).

9 § Utan medgivande av fastighetens ägare må ej arrendatorn åt annan överlåta eller upplåta fisket eller del därav.

Första stycket äger motsvarande tillämpning på rättighetens övergång genom bodelning, arv, testamente, bolagsskifte eller liknande förvärv. Lag (1970:1018).

10 § Dör arrendatorn före arrendetidens utgång, är dödsboet berättigat att i sitt ställe sätta annan, med vilken ägaren skäligen kan nöjas, eller att inom sex månader uppsäga avtalet. Vad som sagts nu gäller ej, om annat avtalats.

Är arrendet upplåtet för arrendatorns livstid, har vid dennes död hans make rätt att inträda som arrendator under sin livstid, om äktenskapet ingåtts innan avtalet träffades. Ingår den efterlevande maken nytt

äktenskap, får fastighetsägaren dock uppsäga avtalet. När avtalet upphör att gälla på grund av arrendatorns eller den efterlevande makens död, skall fisket avträdas på den fardag som inträffar närmast efter sex månader från dödsfallet. Lag (1970:1018).

11 § Sker överlåtelse av fastigheten efter det arrendatorn tillträtt fisket, gäller arrendeavtalet utan särskilt förbehåll mot nye ägaren.

De bestämmelser som i 8 kap. 15--17 §§ jordabalken meddelats med avseende å utmätning och konkurs skola äga motsvarande tillämpning vid fiskearrende. Lag (1970:1018).

12 § Arrenderätten skall vara förverkad och fastighetens ägare förty berättigad att uppsäga avtalet:

1. om arrendatorn dröjer med erläggande av arrendeavgift utöver en månad från förfallodagen;
2. om han gör sig skyldig till vanvård av fisket;
3. om han olovligen överlåter fisket eller eljest sätter annan i sitt ställe eller upplåter fisket eller del därav; eller
4. om han eljest i väsentlig omfattning åsidosätter vad som åligger honom enligt avtalet.

Finnes vad arrendatorn låtit komma sig till last vara av ringa betydelse, må han ej skiljas från arrendet.

Uppsäges avtalet, vare fastighetens ägare berättigad till skadestånd.
Lag (1970:1018).

13 § Har arrendatorn låtit komma sig till last sådant förhållande som i 12 § första stycket 1 eller 2 sägs men sker rättelse innan fastighetens ägare gjort bruk av sin rätt att uppsäga avtalet, eller har i fall varom i 12 § första stycket 3 eller 4 sägs ägaren icke uppsagt avtalet inom sex månader från det han fick kunskap om förhållande som där avses, må ägaren ej senare åberopa förhållandet såsom grund för arrendatorns skiljande från arrendet.

Är arrenderätten enligt 12 § första stycket 1 förverkad på grund av dröjsmål med betalning av arrendeavgift och har fastighetens ägare med anledning därav uppsagt avtalet, får arrendatorn ej på grund av dröjsmålet skiljas från arrendet, om arrendeavgiften betalas senast tolfte vardagen från uppsägningen. I avvaktan på att arrendatorn visar sig ha fullgjort vad som sålunda fordras för att återvinna arrenderätten, får beslut om vräkning icke meddelas förrän fjorton vardagar förflutit från uppsägningen. Lag (1970:1018).

14 § Vad om tid för väckande av talan, jämkning av arrendevillkor och skiljedom är stadgat i 8 kap. 26--28 §§ jordabalken skall äga motsvarande tillämpning vid fiskearrende. Lag (1970:1018).

5 § Om arrendenämnd finnas bestämmelser i 8 kap. jordabalken och i lagen (1973:188) om arrendenämnder och hyresnämnder. Lag (1973:193).

16 § /Upphör att gälla U:2006-01-01/

Om en part inte godtar arrendenämnds beslut i fråga om förlängning av arrendeavtal eller fastställande av villkoren för sådan förlängning eller uppskov med avträde, får parten klandra beslutet genom att väcka talan mot den andra parten inom två månader från den dag beslutet meddelades. Klandras inte beslutet inom denna tid, är parts rätt till talan förlorad.

Arrendenämnds beslut i ärende enligt 3--6 § får ej klandras. Lag (1984:680).

16 § /Träder i kraft I:2006-01-01/

Beslut av arrendenämnden i fråga om förlängning av arrendeavtal eller fastställande av villkoren för sådan förlängning eller uppskov med avträde får överklagas till den hovrätt inom vars domkrets arrendenämnden är belägen.

Arrendenämndens beslut i ett ärende enligt 3, 4, 5 eller 6 § får inte överklagas. Lag (2005:1060).

16 a § /Träder i kraft I:2006-01-01/

Vid överklagande av arrendenämndens beslut gäller 8 kap.

31 a-31 c §§ jordabalken.

Ett beslut av hovrätten i fråga om uppskov med avträde får inte överklagas. Hovrätten får dock tillåta att beslutet överklagas, om det finns särskilda skäl för en prövning av om tillstånd skall ges enligt 54 kap. 10 § första stycket 1 rättegångsbalken. Lag (2005:1060).

17 § /Upphör att gälla U:2006-01-01/

Tvist om fiskearrende som ej ankommer på arrendenämnds prövning skall upptagas av den fastighetsdomstol inom vars område fastigheten är belägen. Även klandertalan som avses i 16 § upptages av samma domstol.

Tvist som efter klander mot arrendenämnds beslut är anhängig vid domstol får återförvisas till nämnden. Lag (1991:851).

17 § /Träder i kraft I:2006-01-01/

En tvist om fiskearrende som inte skall prövas av en arrendenämnd skall tas upp av den fastighetsdomstol inom vars område fastigheten är belägen. Lag (2005:1060).

18 § /Upphör att gälla U:2006-01-01 genom lag (2005:1060)/

Fastighetsdomstolens dom i fråga om fastställande av arrendevillkor i fall som avses i 5 § får inte överklagas. Detsamma

gäller hovrättens dom i fråga om förlängning av arrendeavtal eller fastställande av arrendevillkor i fall som nyss angivits eller i fråga om uppskov med avträde. Lag (1984:680).

Övergångsbestämmelser

1957:390

Denna lag träder i kraft den 1 oktober 1957, dock att lagen icke skall äga tillämpning å fiske, som tillhör kronan, förrän den 1 oktober 1962.

Har sådan upplåtelse som avses i 1 § muntligen eller skriftligen gjorts för viss tid, som vid lagens ikraftträdande ännu icke utgått, skola å upplåtelsen bestämmelserna i 4 och 5 §§ denna lag tillämpas, därest vid upplåtelse tidens utgång fiskearrendatorn, eller fiskearrendatorn och före honom någon av hans föräldrar, innehaft fiskerätten i dess helhet eller till väsentlig del under sammanlagt minst tio år.

Därest i fall, varom i andra stycket är nämnt, upplåtelse tiden utgår under första året efter lagens ikraftträdande, är fiskearrendatorn berättigad till ny upplåtelse för en tid av ett år; och skall sådan upplåtelse anses hava kommit till stånd, om han icke inom en månad efter det lagen trätt i kraft på sätt om uppsägning är stadgat tillkännagivit sin önskan att avstå från ny upplåtelse. Med avseende å nämnda upplåtelse äger vardera parten på sätt stadgas i 2 kap. 54 § nyttjanderättslagen påkalla ändring av upplåtelsevillkoren senast åtta

månader före den ettåriga upplåtelseidens utgång.

1970:1018

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 1972.

2. I fråga om fiskearrende som upplåtits före de nya bestämmelsernas ikraftträdande äger äldre bestämmelser fortfarande tillämpning, om ej annat är föreskrivet nedan.

3. De nya bestämmelserna i 4 § sista stycket om sättet för uppsägning samt 14 § om tid för väckande av talan och om jämkning av arrendevillkor ävensom 13 § andra stycket äger tillämpning även på avtal om fiskearrende som träffats före de nya bestämmelsernas ikraftträdande. Vad som sagts nu om tillämpningen av 4 § sista stycket och om 13 § andra stycket gäller dock ej, om uppsägning ägt rum före ikraftträdandet.

4. Bestämmelserna i 5 § i dess nya lydelse äger tillämpning även på avtal som träffats före de nya bestämmelsernas ikraftträdande, om 4 och 5 §§ i deras äldre lydelse gäller för avtalet. Har underrättelse som avses i 4 § andra stycket i dess äldre lydelse eller i 2 kap. 53 eller 54 § lagen (1907:36 s. 1) om nyttjanderätt till fast egendom skett före de nya bestämmelsernas ikraftträdande, äger de äldre bestämmelserna dock alltjämt tillämpning.

Innehåller avtal som avses i första stycket första punkten ej förbehåll

om uppsägning, äger även 4 § i sin nya lydelse tillämpning. Om arrendetiden går till ända inom ett år från de nya bestämmelsernas ikraftträdande, anses dock uppsägning som skett inom en månad från ikraftträdandet ha skett i rätt tid.

Förlänges avtal om fiskearrende till följd av första eller andra stycket, äger därefter de nya bestämmelserna i sin helhet tillämpning på avtalet.

5. Bestämmelsen i 11 § andra stycket om tillämpning av 8 kap. 17 § jordabalken gäller när arrendatorn försatts i konkurs på grund av ansökan som gjorts efter nya balkens ikraftträdande.

6. Arrendetvist, vari talan väckts före de nya bestämmelsernas ikraftträdande, behandlas enligt äldre bestämmelser.

Ärende som enligt äldre bestämmelser skall handläggas av arrendenämnd prövas av arrendenämnd som avses i 8 kap. 29 § jordabalken, om ärendet anhängiggöres efter de nya bestämmelsernas ikraftträdande. Arrendenämnds beslut i sådant ärende får ej klandras.

7. I fråga om avtal om fiskearrende beträffande sådan fideikommissfastighet som ej är att anse som huvudgård till fideikommiss äger 1 kap. 9 § lagen (1907:36 s. 1) om nyttjanderätt till fast egendom fortfarande tillämpning.

1973:193

Denna lag träder i kraft den 1 juni 1973.

Äldre bestämmelser gäller fortfarande i fråga om klander av beslut som meddelats före ikraftträdandet.

1979:372

1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 1979

2. De nya bestämmelserna i 5 § andra stycket gäller, i den mån ej annat följer av 3, även i fråga om arrendeavtal som har ingått före ikraftträdandet.

3. Har arrendeavtal uppsagts före ikraftträdandet, gäller äldre bestämmelser.

4. Den nya lydelsen av 5 § första stycket 3 gäller i fråga om arrendeavtal som har ingått före ikraftträdandet först efter den tidpunkt till vilken fastighetens ägare tidigast kan säga upp avtalet genom uppsägning efter ikraftträdandet. Om antingen arrendatorn ensam eller arrendatorn och före honom hans make eller någon av hans föräldrar vid arrendetidens utgång brukat fisket under sammanlagt minst tio år, tillämpas dock 5 § första stycket 3 i den nya lydelsen från och med ikraftträdandet. Detsamma gäller om den arrendetid som löper vid

ikraftträdandet enligt avtalet utgår först sedan arrendeförhållandet varat minst tio år.

1984:680

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 1985.
2. Bestämmelsen i 9 kap. 12 a § jordabalken skall inte tillämpas i en tvist, som har anhängiggjorts vid domstol eller arrendenämnd före ikraftträdandet.
3. Om ett avtal har sagts upp före ikraftträdandet, skall äldre bestämmelser om uppsägning och hänskjutande av tvist till arrendenämnd tillämpas. I sådant fall tillämpas inte heller 9 kap. 12 b § jordabalken.
4. De äldre bestämmelserna om arbetsavtal i samband med arrende gäller fram till den tidpunkt till vilken fastighetens ägare tidigast kan säga upp avtalet genom uppsägning efter ikraftträdandet.
5. Om ett avtal som har ingåtts före ikraftträdandet innehåller villkor som fordrar arrendenämndens godkännande, skall den i 1 § fjärde stycket föreskrivna tiden räknas från utgången av år 1984.

1991:851

Denna lag träder i kraft den dag regeringen bestämmer. Äldre föreskrifter gäller fortfarande i fråga om mål om lagsökning, betalningsföreläggande och handräckning där talan väckts före ikraftträdandet.

2005:1060

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2006.

2. I fråga om ärenden som en arrendenämnd avgjort före ikraftträdandet gäller äldre bestämmelser.